

Z.B.

ΑΡΙΘΜΟΣ: 484/2017

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ Η'

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τη Δικαστή Ωραία
Σταυρίδου, Εφέτη, και τη Γραμματέα Ιωάννα
Χατζοπούλου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του
στις 25 Νοεμβρίου 2016, για να δικάσει την
υπόθεση μεταξύ:

ΤΟΥ ΕΚΚΑΛΟΥΝΤΟΣ - ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ:

κατοίκου

ο οποίος

παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου του
Ευαγγέλου Οικονόμου (ΑΜ 8768), ο οποίος κατέθεσε
προτάσεις.

ΤΩΝ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΩΝ - ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1] Της

Εταιρείας με την επωνυμία

Ανώνυμη Εταιρία ενδυμάτων - αξεσουάρ ενδύσεως», η

οποία εδρεύει στη δημοτική ενότητα

δήμου και εκπροσωπείται

νομίμως από τον Πρόεδρο του ΔΣ και διευθύνοντα

σύμβουλο αυτής,

κάτοικο και 2]

του ως ανωτέρω και

2 η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκης, που εκπροσωπήθηκαν από τον
πληρεξούσιο δικηγόρο τους Ιωάννη Ιωαννίδη [Α.Μ.
5868 Δ.Σ.Θ.], ο οποίος δεν παραστάθηκε στο
ακροατήριο αλλά κατέθεσε δήλωση σύμφωνα με τη
διάταξη του άρθρου 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ., και
προκατέθεσε προτάσεις.

Ο ενάγων άσκησε κατά των εναγομένων,
ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης,
την με αριθμό έκθεσης κατάθεσης 1484/20-01-2015
αγωγή του, με την οποία ζήτησε ότι αναφέρεται σ'
αυτήν. Το άνω Δικαστήριο εξέδωσε την υπ' αριθμ.
1202/2016 οριστική απόφασή του με την οποία
απέρριψε την αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής
παραπονείται ο εκκαλών με την υπ' αριθμ. 636/31-
03-2016 έφεσή του, ενώπιον του Δικαστηρίου
τούτου.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και κατά την εκφώνησή της από το σχετικό πινάκιο στη σειρά της, ο πληρεξούσιος δικηγόρος του εκκαλούντος, παραστάθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου και αναφέρθηκε στις έγγραφες προτάσεις που κατέθεσε. Αντίθετα ο πληρεξούσιος δικηγόρος των εφεσιβλήτων, δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, αλλά κατέθεσε μονομερή δήλωση του

3 η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

άρθρου 242 παρ. 2 του ΚΠολΔ, όπως ισχύει, και
προκατέθεσε προτάσεις.

ΜΕΛΕΤΗΣΣ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η υπό κρίση με αριθμ. κατάθ. 636/31-
3-2016 έφεση του ενάγοντος κατά της υπ' αριθμ.
1202/2016 οριστικής αποφάσεως του Μονομελούς
Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, που εκδόθηκε αντιμωλία
των διαδίκων κατά την τακτική διαδικασία,
ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρ. 495 επ.,
511, 513 παρ. 1, 518 παρ. 1 ΚΠολΔ), καθόσον από
τα έγγραφα που προσκομίζονται δεν προκύπτει η
παρέλευση της προθεσμίας άσκησής της ή άλλος
λόγος απαραδέκτου. Εξάλλου, για το παραδεκτό της
εφέσεως, έχει, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του
άρθρου 495 ΚΠολΔ, όπως η παρ. 4 προστέθηκε με το
άρθρο 12 του Ν. 4055/12-3-2012) κατατεθεί κατά
την άσκησή της το παράβολο 200 ευρώ υπέρ του
Ελληνικού Δημοσίου (βλ. την υπ' αριθμ. 189811,
189812, 3047164 έως 3067167/2016 διπλότυπα
είσπραξης). Συνεπώς, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή
και να εξετασθεί περαιτέρω κατά την ίδια ως άνω
διαδικασία ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των
λόγων της.

4 η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

Ο ενάγων και ήδη εκκαλών με την υπ'
αριθμ. κατάθ. 1484/20-1-2015 αγωγή του ενώπιον
του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, επί της
οποίας εκδόθηκε η εκκαλουμένη απόφαση, εξέθετε
ότι είναι αποκλειστικός δημιουργός ενός
πρωτοτύπου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή
με αντικείμενο την οργάνωση και την παρακολούθηση
επιχειρήσεων παραγωγής ετοίμων ενδυμάτων, το
οποίο έχει καταθέσει ήδη από την 28-2-2003 στο
συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης Ευάγγελο Βαντσίδη.
Περαιτέρω, εξέθετε ότι κατά τον μήνα Αύγουστο του
έτους 2009 κατάρτισε με την πρώτη εναγομένη
ανώνυμη εταιρία σύμβαση παροχής υπηρεσιών, με
βάση την οποία ανέλαβε την οργάνωση, διαχείριση
και παρακολούθηση των εργασιών της παραγωγικής
διαδικασίας και του λογιστηρίου της, ενώ
παράλληλα η ως άνω αντίδικός του εκδίλωσε
ενδιαφέρον για την προμήθεια του προγράμματος
ηλεκτρονικού υπολογιστή, το οποίο μνημονεύεται
ανωτέρω. Ισχυρίσθηκε ακόμη ότι μετά το ενδιαφέρον
αυτό της πρώτης εναγομένης και λόγω της
οικονομικής της αδυναμίας να προβεί στην άμεση
απόκτηση του προγράμματός του, κατέληξε μετά από
διαπραγματεύσεις σε προφορική συμφωνία μαζί της,
με βάση την οποία η τελευταία ανέλαβε την

5 η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

υποχρέωση να προβεί σε προσωρινή εγκατάσταση του προγράμματός του στην παραγωγική διαδικασία και το λογιστήριό της για εύλογο χρονικό διάστημα, μετά την παρέλευση του οποίου η αντίδικός του θα έπρεπε να αποφασίσει εάν θα προέβαινε στην απόκτηση της οριστικής άδειας εκμετάλλευσης του εν λόγω προγράμματος. Παράλληλα, ισχυρίσθηκε ότι στο πλαίσιο της κατά τα ανωτέρω συμφωνίας η πρώτη εναγομένη ανέλαβε την υποχρέωση να του καταβάλει μηνιαίως το ποσό των 1000 ευρώ, στο οποίο περιλαμβάνονται τόσο η αμοιβή του για τις παρεχόμενες προς αυτήν υπηρεσίες, όσο και τα δικαιώματα για την προσωρινή μηνιαία χρήση του λογισμικού ιδιοκτησίας του. Ότι ο ίδιος προέβη στην προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία του προγράμματός του, αλλά παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις και διαμαρτυρίες του προς τους νομίμους εκπροσώπους της πρώτης εναγομένης, οι οποίες ξεκίνησαν από τον μήνα Ιούνιο του έτους 2010 και συνεχίστηκαν έως και το μήνα Οκτώβριο του ίδιου έτους, η τελευταία απέφευγε να του δώσει σαφή και κατηγορηματική απάντηση σχετικά με την πρόθεσή της προς απόκτηση της οριστικής άδειας εκμετάλλευσης του προγράμματος. Ότι ενόψει της συμπεριφοράς αυτής της αντιδίκου του υποχρεώθηκε

περί τα τέλη του μήνα Οκτωβρίου του έτους 2010 να
της δηλώσει ότι δεν είχε πλέον το δικαίωμα να
χρησιμοποιεί το πρόγραμμά του και παράλληλα,
επεμβαίνοντας στη δομή του έθεσε αυτό εκτός
λειτουργίας. Ότι η πρώτη εναγομένη κατόρθωσε με
τη συνδρομή του δευτέρου εναγομένου, ο οποίος
εργαζόταν ως υπάλληλος στην επιχείρησή της με
αντικείμενο την μηχανοργάνωσή της, να
αποκαταστήσει τη λειτουργία του προγράμματος και
να συνεχίσει τη χρήση του χωρίς τη συναίνεση του
ιδίου τουλάχιστον έως το τέλος του μήνα
Ιανουαρίου του έτους 2011. Ότι η κατά τα ανωτέρω
συμπεριφορά των εναγομένων είχε ως συνέπεια την
προσβολή τόσο του περιουσιακού όσο και του ηθικού
του δικαιώματος επί του επιδίκου προγράμματος
ηλεκτρονικού υπολογιστή και ότι για το λόγο αυτό
υπέστη ζημία καθώς και ηθική βλάβη εξαιτίας της
οποίας δικαιούται χρηματική ικανοποίηση. Με βάση
το ιστορικό αυτό, ο ενάγων ζήτησε να υποχρεωθούν
οι εναγόμενοι, εις ολόκληρον έκαστος, να του
καταβάλουν α) ως αποζημίωση το ποσό των 80.000
ευρώ, το οποίο αποτελεί το, καθοριζόμενο από το
άρθρο 65 του Ν. 2121/1993, ελάχιστο όριο αυτής,
ως το διπλάσιο της αμοιβής που του όφειλαν οι
εναγόμενοι, ύψους 40.000 ευρώ και β) ως χρηματική

ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη το
ποσό των 10.000 ευρώ, με το νόμιμο τόκο για
αμφότερα τα κονδύλια από την 28-4-2011, οπότε και
επιδόθηκε στους εναγόμενους η υπ' αριθμ. κατάθ.
16356/20-4-2011 προηγούμενη αγωγή του που
απορρίφθηκε ως αόριστη και να καταδικαστούν οι
εναγόμενοι στη δικαστική του δαπάνη. Το
πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφασή
του απέρριψε την αγωγή ως ουσιαστικά αβάσιμη.
Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται ο ενάγων με
την κρινόμενη έφεσή του για τους αναφερόμενους σ'
αυτή λόγους, που ανάγονται σε εσφαλμένη εφαρμογή
του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων και
ζητεί την εξαφάνισή της, με σκοπό να γίνει δεκτή
στο σύνολό της η αγωγή ως κατ' ουσίαν βάσιμη.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 65
παρ. 1 του Ν. 2121/1993 «Πνευματική ιδιοκτησία,
συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα», σε
κάθε περίπτωση προσβολής της πνευματικής
ιδιοκτησίας ή του συγγενικού δικαιώματος ο
δημιουργός ή ο δικαιούχος του συγγενικού
δικαιώματος δύναται να αξιώσει την αναγνώριση του
δικαιώματός του, την άρση της προσβολής και την
παράλειψή της στο μέλλον, κατά δε την παρ. 2 του
αυτού άρθρου, όποιος υπαίτια προσέβαλε την δε την

παρ. 2 του αυτού άρθρου, όποιος υπαίτια προσέβαλε
την πνευματική ιδιοκτησία ή τα συγγενικά
δικαιώματα άλλου, υποχρεούται σε αποζημίωση και
ικανοποίηση της ηθικής βλάβης. Η αποζημίωση δεν
δύναται να είναι κατωτέρα του διπλασίου της
αμοιβής, η οποία συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται
για το είδος της εκμετάλλευσης στην οποία προέβη
άνευ της αδείας ο υπόχρεος. Ο νόμος, δηλαδή, προς
προστασία του δικαιώματος της πνευματικής
ιδιοκτησίας, εν περιπτώσει προσβολής, παρέχει
στον προσβαλλόμενο, εκτός από την αγωγή¹
αναγνώρισης του δικαιώματος, την αγωγή άρσης της
προσβολής και της παράλειψής της στο μέλλον και
αγωγή αποζημίωσης, εφόσον συντρέχει υπαιτιότητα.
Με τη διάταξη αυτή ενσωματώνεται στο δίκαιο της
πνευματικής ιδιοκτησίας βασικά η ρύθμιση του
άρθρου 914 του ΑΚ, καθώς και οι αντίστοιχες
ρυθμίσεις των άρθρων 57 εδ. γ', 59, 60 εδ. β' και
932 του ίδιου Κώδικα, το πραγματικό δε του κανόνα
δικαίου που περιέχει η εν λόγω διάταξη, για ότι
αφορά την αποζημίωση και την ηθική βλάβη,
προϋποθέτει (περιλαμβάνει) υπαιτιότητα και
προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας (ή του
συγγενικού δικαιώματος), παράνομη δηλαδή
συμπεριφορά (ΑΠ 1030/2010 δημ. ΝΟΜΟΣ).

Ειδικότερα, σε περίπτωση προσβολής του απολύτου δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας (ή συγγενικού δικαιώματος) με οποιοδήποτε τρόπο, ο δικαιούχος υποχρεούται να επικαλεστεί και να αποδείξει το γεγονός ότι είναι φορέας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας (ενεργητική νομιμοποίηση), την ταυτότητα του έργου και την πράξη προσβολής των ηθικών ή περιουσιακών εξουσιών και, εφόσον ζητεί αποζημίωση, την υπαιτιότητα και το μέγεθος της ζημίας. Προς διευκόλυνση της απόδειξης της ζημία του δικαιούχου και προσδιορισμό της πλήρους αποζημίωσης, με το εδ. β' της παρ. 2 του άρθρου 65 του Ν. 2121/1993 καθορίζεται ένα ελάχιστο όριο αποζημίωσης, που είναι το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος, ενώ σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, αντί για αποζημίωση και χωρίς να απαιτείται υπαιτιότητα του υποχρέου, ο δημιουργός μπορεί να αξιώσει την καταβολή του ποσού κατά το οποίο ο υπόχρεος έγινε πλουσιότερος από την εκμετάλλευση του έργου, αξιώση που επιτρέπεται να σωρευτεί επικουρικά με την κατά την παρ. 2 αξιώση αποζημίωσης και για την περίπτωση απόρριψης της

10η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

κύριας βάσης της αγωγής (Εφ Αθ. 2889/2010 ΔΕΕ
2010, 1291, με σημ. Χ. Αποστολόπουλου στη σελ.
1293). Και στην περίπτωση δε της πνευματικής
ιδιοκτησίας ισχύουν για την παθητική νομιμοποίηση
των εναγομένων τα γενικώς υποστηριζόμενα για την
αδικοπραξία, με αποτέλεσμα αυτοί να ευθύνονται
εις ολόκληρον κατ' άρθρον 926 ΑΚ (βλ. Αν.
Βαλτούδη, Αποζημίωση και αδικαιολόγητος
πλουτισμός στο δίκαιο της πνευματικής
ιδιοκτησίας, ΧρΙΔΔ 2009, 203, 208 παρ. 19 επ).
Αντικείμενο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας
μπορεί να αποτελέσει και το πρόγραμμα
ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ένα πρόγραμμα είναι μια
σειρά εντολών προς τον υπολογιστή, η οποία
συντάσσεται στη μορφή του πηγαίου κώδικα Source
code. Η προστασία του προβλέπεται σε παγκόσμιο
επίπεδο από το άρθρο 10 της Συμφωνίας για τα
δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα
Εμπορίου που περιλαμβάνεται στην Τελική Πράξη του
Γύρου της Ουρουγουάης του 1994 (Συμφωνία TRIPS),
το άρθρο 4 της συνθήκης του Παγκοσμίου Οργανισμού
για την Προστασία της Διανοητικής Ιδιοκτησίας
(WIPO) για την πνευματική ιδιοκτησία του 1996 και
σε ευρωπαϊκό επίπεδο από το άρθρο 1 της Οδηγίας
91/250/EOK του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών

11η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

Κοινοτήτων της 14-5-1991 «για τη νομική προστασία
των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών», η
οποία αντικαταστάθηκε εν συνεχεία με την εν
πολλοίς ομοίου περιεχομένου οδηγία 2009/24/EK του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της
23-4-2009. Η οδηγία 91/250 μεταφέρθηκε στην
Ελληνική έννομη τάξη κατά την έκδοση του Ν.
2121/1993, κατά το άρθρο 2 παρ. 3 του οποίου, ως
έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις
περί πνευματικής ιδιοκτησίας θεωρούνται και τα
προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το
προπαρασκευαστικό υλικό σχεδιασμού τους. Οι
οδηγίες αυτές δεν περιέχουν ορισμού του
προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, καθώς
θεωρήθηκε ότι οποιασδήποτε ορισμός θα καθίστατο
αναγκαστικά παρωχημένος μόλις οι τεχνολογικές
εξελίξεις μετέβαλλαν τη φύση των προγραμμάτων, σε
γενικές γραμμές όμως το πρόγραμμα είναι μια σειρά
εντολών προς τον υπολογιστή, η οποία εκφράζεται
αρχικά στη μορφή του πηγαίου (ή αντικειμενικού)
κώδικα, που συντάσσεται από τον προγραμματιστή σε
ειδική γλώσσα προγραμματισμού, κατανοητή από τον
ίδιο, η οποία εν συνεχεία μεταφράζεται με
αυτόματο τρόπο σε μορφή κώδικα μηχανής, η οποία
είναι κατανοητή από τον υπολογιστή. Αντικείμενο

δε της προστασίας που χορηγεί η οδηγία αυτή είναι
το πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή σε όλες τις
μορφές έκφρασής του, οι οποίες επιτρέπουν την
αναπαραγωγή του σε διάφορες γλώσσες
προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένου και του
πηγαίου ή αντικειμενικού κώδικα, αλλά και της
προπαρασκευαστικής εργασίας σχεδιασμού που οδηγεί
στην κατάρτιση ενός προγράμματος ηλεκτρονικού
υπολογιστή, εφόσον η φύση της προπαρασκευαστικής
εργασίας είναι τέτοια που το πρόγραμμα του
ηλεκτρονικού υπολογιστή μπορεί να προκύψει από
αυτή σε ένα μεταγενέστερο στάδιο. Ωστόσο, στο
άρθρο 1 παρ. 2 των Οδηγιών αυτών (οι
συγκεκριμένες διατάξεις είναι πανομοιότυπες),
ορίζεται ρητά ότι αν και η προστασία τσχύει για
κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος
ηλεκτρονικού υπολογιστή, «οι ιδέες και οι αρχές
στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο
προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή,
περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες
βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν
προστατεύονται με δικαιώματα πνευματικής
ιδιοκτησίας βάσει της παρούσας οδηγίας».
Περαιτέρω, η δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της
Οδηγίας 91/250 (η οποία επαναλαμβάνεται στην

13η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

ενδέκατη αντίστοιχη σκέψη της οδηγίας 2009/24) ορίζει ότι, για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία, πρέπει να διευκρινιστεί ότι προστατεύεται μόνον η έκφραση ενός προγράμματος ηλεκτρονικών υπολογιστών και ότι οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο του προγράμματος, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσης, δεν προστατεύονται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, στο βαθμό που η λογική, οι αλγόριθμοι και οι γλώσσες προγραμματισμού περιλαμβάνουν ιδέες και αρχές, αυτές οι ιδέες και αρχές δεν προστατεύονται (βλ. και Δ. Καλλινίκου,

Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα, 2008, σελ. 72 και 448). Το πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο, εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του, ήτοι χαρακτηρίζεται από μία προσωπική πνευματική συμβολή του δημιουργού του και από μια ιδιαίτερη ατομικότητα ή εμφανίζει δημιουργικό ύφος που το διαφοροποιεί από άλλα παρεμφερή προγράμματα ή πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να αναμένεται με μεγάλη πιθανότητα πως τρίτος δεν θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει παράλληλα το ίδιο (Εφ Αθ. 2949/2003 Ποιν Χρ. 2004, 836 επ. βλ. και

Κοτσίρη, Πνευματική Ιδιοκτησία, σελ. 65, Μαρίνο,
Πνευματική Ιδιοκτησία, παρ. 140, 152, 153,
αναφερόμενο σε στατιστική μοναδικότητα). Σύμφωνα
με το ισχύον σύστημα πνευματικής ιδιοκτησίας στην
Ελλάδα (βλ. άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 2121/1993),
δημιουργός μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο
και όχι νομικό, ειδικότερα δε δημιουργός ενός
προγράμματος Η/Υ μπορεί να είναι μόνο φυσικό
πρόσωπο (προγράμματιστής), ή ομάδα φυσικών
προσώπων προγραμματιστών), όταν η δημιουργία ενός
κάπως πιο περίπλοκου προγράμματος είναι
αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας, ήτοι πρόκειται
για έργο συνεργασίας δύο ή περισσοτέρων
δημιουργών, οι οποίοι είναι και οι αρχικοί
συνδικαιούχοι του περιουσιακού και ηθικού
δικαιώματος επί του συγκεκριμένου προγράμματος
(έργου) και δη κατά ίσα μέρη, εκτός αν
συμφωνήθηκε άλλως (άρθρο 7 παρ. 1 Ν. 2121/1993).
Περαιτέρω, κατά το άρθρο 6 του ανωτέρω νόμου, ο
δημιουργός ενός έργου είναι ο αρχικός δικαιούχος
του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος επί του
έργου, ενώ κατά το άρθρο 10 παρ. 2 αυτού
τεκμαίρεται (μαχητικό τεκμήριο) ως δικαιούχος της
πνευματικής ιδιοκτησίας σε προγράμματα
ηλεκτρονικών υπολογιστών το φυσικό ή νομικό

15η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

πρόσωπο του οποίου το όνομα ή η επωνυμία
εμφανίζεται πάνω στον υλικό φορέα του έργου κατά
τον τρόπο που συνήθως χρησιμοποιείται για την
ένδεξη του δικαιούχου. Η παραπάνω προστασία
παρέχεται, κατ' άρθρο 40 του ως άνω νόμου, σε
συνδυασμό με άρθρο 2 της παραπάνω οδηγίας της ΕΟΚ
(91/250/ΕΟΚ), στο δημιουργό του προγράμματος και,
όταν αυτός εργάζεται για λογαριασμό άλλου
(εργοδότη), τότε η προστασία μεταβιβάζεται
αυτοδικαίως στο πρόσωπο, του τελευταίου. Κατόπιν
όλων των ανωτέρω, εφόσον η προσβολή του απολύτου
δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας αποτελεί
πράξη παράνομη και, εφόσον γίνεται υπαιτίως,
συνιστά και αδικοπραξία, επειδή ενέχει αφ' εαυτής
εναντίωση προς την αποκλειστική εξουσία του
δικαιούχου, το γεγονός της «λογισμικής» επέμβασης
δημιουργεί και την παράνομη πράξη κατά την ειδική
διάταξη του άρθρου 65 ν. 2121/1993. Για το λόγο
αυτό ο ενάγων – δικαιούχος δεν οφείλει να
αποδείξει το γεγονός ότι η προσβολή έγινε χωρίς
την άδειά του, αφού η ίδια η πράξη της προσβολής
συνεπάγεται και το παράνομο, αλλά ο εναγόμενος –
προσβολέας, που αρνείται τη συνδρομή της
προσβολής (επικαλούμενος λ.χ. τη συναίνεση του
δικαιούχου), θα πρέπει να ισχυρισθεί κατ' ένσταση

και να αποδείξει τα γεγονότα που αποκλείουν τον
παράνομο χαρακτήρα της προσβολής (ΑΠ. 1493/2009,
ΕφΑΘ. 885/2009, ΕφΑΘ 1388/2000, δημ. ΝΟΜΟΣ).
Περαιτέρω, η μη τήρηση του επιβεβλημένου από το
άρθρο 14 εδ. α'Ν. 2121/1993 εγγράφου τύπου
επιφέρει την ακυρότητα της δικαιοπραξίας που
αφορά άδεια εκμετάλλευσης, η οποία, σύμφωνα με το
εδ. β' του ίδιου άρθρου είναι σχετική. Μέχρι την
επίκληση της ακυρότητας από το δημιουργό η
δικαιοπραξία παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά
της (βλ. ΕφΑΘ 8138/2000 ΔΕΕ 2001, 60, Κοτσίρη -
Σταματούδη, Ερμ. Ν. 2121/1993, α. 14, 1, 3, 15-
16/Α. Δεσποτίδου). Παρέπεται ότι, η τήρηση του
εγγράφου τύπου δεν αποτελεί υποχρεωτικό
περιεχόμενο της ενστάσεως περί υπάρξεως νόμιμης
άδειας εκμετάλλευσης, αφού η τελευταία αναπτύσσει
πλήρη ενέργεια, ακόμα και αν ελλείπει αυτός. Από
δικονομική άποψη η επίκληση της ακυρότητας από το
δημιουργό συνιστά αντένσταση, καταλυτική της
προαναφερόμενης ένστασης. Η επίκληση της
ακυρότητας ελέγχεται ως προς την καταχρηστική
άσκησή της κατ' άρθρο 281 ΑΚ. Τέτοια περίπτωση
συντρέχει, μεταξύ άλλων, όταν η συμπεριφορά του
δικαιούχου που προηγήθηκε ή η πραγματική
κατάσταση που διαμορφώθηκε, κατά το χρονικό

17η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

διάστημα που μεσολάβησε, ή οι περιστάσεις που
μεσολάβησαν, χωρίς κατ' νόμο να εμποδίζουν τη
γένεση ή να επάγονται την απόσβεση του
δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή τη μεταγενέστερη
άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής
αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου. Τούτο
συμβαίνει ιδίως όταν από την προηγηθείσα
συμπεριφορά του δικαιούχου έχει δημιουργηθεί στον
υπόχρεο και μάλιστα ευλόγως, η πεποίθηση ότι ο
δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά
του (βλ. Ολ. ΑΠ 16/2006, ΑΠ. 1009/2007, ΕφΑθ.
3241/2014, δημ. ΝΟΜΟΣ).

Από τις ένορκες καταθέσεις των
μαρτύρων των διαδίκων που περιέχονται στα
ταυτάριθμα με την εκκαλουμένη απόφαση πρακτικά
συνεδριάσεως, εκτιμώμενες καθεμία χωριστά και σε
συνδυασμό μεταξύ τους, ανάλογα με τον τρόπο
γνώσεως και το βαθμό αξιοπιστίας του κάθε

18η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

μάρτυρος, από τις υπ' αριθμ. 2599/10-9-2013 και
2610/12-9-2013 ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων

αντίστοιχα, ενώπιον της Ειρηνοδίκου Θεσσαλονίκης,
μετά από νομότυπη και εμπρόθεσμη κλήτευση των
εναγομένων, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη μόνο για
τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, καθόσον δόθηκαν
προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στα πλαίσια άλλης
δίκης μεταξύ των ιδίων ως άνω διαδίκων, από την
υπ' αριθμ. 3562/19-12-2013 ένορκη κατάθεση του
μάρτυρος που δόθηκε ενώπιον της
συμβολαιογράφου Χρυσάνθης Ζεγκινιάδου,
μετά από νομότυπη και εμπρόθεσμη κλήτευση των
εναγομένων, η οποία επίσης λαμβάνεται υπόψη μόνο
για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, αφού δόθηκε
για να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια άλλης δίκης
μεταξύ των διαδίκων, από την υπ' αριθμ. 2620/20-
9-2016 ένορκη βεβαίωση της μάρτυρος Ελένης
Περράκη, η οποία συντάχθηκε με επιμέλεια του
ενάγοντος και δόθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου
Αθηνών Γεωργίας Σκούρα, μετά από νόμιμη κλήτευση
των εναγομένων, όπως προκύπτει από τις υπ' αριθμ.
6441/15-9-2016 και 6442/15-9-2016 εκθέσεις
επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του
Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ,

19η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

η οποία παραδεκτά προσκομίζεται το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού (άρθρο 529 παρ. 1 ΚΠολΔ), από την υπ' αριθμ. 4735/23-11-2016 ένορκη βεβαίωση του μάρτυρος η οποία συντάχθηκε με επιμέλεια των εναγομένων και δόθηκε ενώπιον της συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Κωνσταντίας Καράδαλη, μετά από νόμιμη κλήτευση του ενάγοντος, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 434^{Ε'}/18-11-2016 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης Αθανασίου Κωτίσα και η οποία παραδεκτά προσκομίζεται το πρώτον ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, από όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν, εκτιμώμενα είτε προς άμεση απόδειξη, είτε για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, ανεξαρτήτως αν αυτά πληρούν τους όρους του νόμου και από όσα ρητώς ή εμμέσως συνομολογούνται από τους διαδίκους με τις έγγραφες προτάσεις τους (άρθρα 261, 352 ΚΠολΔ), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων είναι απόφοιτος του Τμήματος Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στο πλαίσιο των σπουδών του αυτών έχει αποκτήσει εξειδικευμένες γνώσεις ως προς τη λειτουργία και

20η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

των προγραμμάτισμό ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ήδη
από το έτος 1996 απασχολήθηκε ως υπεύθυνος
μηχανοργάνωσης σε επιχειρήσεις κατασκευής ετοίμων
ενδυμάτων. Η εν λόγω απασχόλησή του σε συνδυασμό¹
προς τις κατά τα ανωτέρω γνώσεις και δεξιότητές
του των ώθησαν στην ανάπτυξη ενός προγράμματος
ηλεκτρονικού υπολογιστή, το οποίο προορίζεται για
επιχειρήσεις με το παραπάνω αντικείμενο
δραστηριότητας και αφορά στην οργάνωση και
παρακολούθηση του συνόλου της παραγωγικής τους
δραστηριότητας, ο ίδιος δε έχει μεριμνήσει για
την περαιτέρω εξέλιξη και ανάπτυξή του. Στις 28-
2-2003 ο ενάγων προέβη στην κατάθεση της μελέτης
επί της οποίας βασίζεται ο σχεδιασμός και η
λειτουργία του προγράμματός του, καθώς και
αντιγράφου αυτού, στο συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης
Ευάγγελο Βαντσίδη (βλ. υπ' αριθμ. 18505/28-2-2003
πράξη κατάθεσης δηλωτικών πνευματικής ιδιοκτησίας
προς απόκτηση βέβαιης χρονολογίας του ως άνω
συμβολαιογράφου), ενώ την 19-4-2011 κατέθεσε στη
συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης Μαριάννα Βαντσίδου
αντίγραφα της εξελιγμένης έκδοσης του ανωτέρω
προγράμματος (βλ. υπ' αριθμ. 1096/19-4-2011 πράξη
κατάθεσης δηλωτικών πνευματικής ιδιοκτησίας προς
απόκτηση βέβαιης χρονολογίας της ως άνω

21η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

συμβολαιογράφου). Μετά την ολοκλήρωση της δημιουργίας του εν λόγω προγράμματος ο ενάγων συμφώνησε με την ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία που εδρεύει στην

την εγκατάστασή του στην επιχείρηση αυτής και τη σύνδεσή του με το λογιστικό πρόγραμμα το οποίο ήδη χρησιμοποιούσε αυτή, έναντι αμοιβής συνολικού ποσού 29.347 ευρώ πλέον του αναλογούντος σε αυτό φόρου προστιθέμενης αξίας, ενώ παράλληλα ανέλαβε την υποστήριξη, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του λογισμικού του έναντι αμοιβής ύψους 500 ευρώ μηνιαίως (βλ. προσκομιζόμενο αντίγραφο του από 3-3-2003

συμφωνητικού μεταξύ του ενάγοντος και της ως άνω εταιρίας). Την 2-7-2007 ο ενάγων κατέληξε σε νέα συμφωνία με την παραπάνω εταιρία, με αντικείμενο την ανάπτυξη του προγράμματός του σε νέο περιβάλλον προγραμματισμού έναντι αμοιβής ποσού 13.300 ευρώ, πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ (βλ. προσκομιζόμενο αντίγραφο του από 2-7-2007 συμφωνητικού). Περαιτέρω, την 25-11-2010 ο ενάγων συμφώνησε με την ίδια εταιρία να εγκαταστήσει και να θέσει σε λειτουργία για λογαριασμό της την εξελιγμένη εκδοχή του προγράμματός του έναντι συνολικού ποσού 30.000 ευρώ, πλέον του

22η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

αναλογούντος ΦΠΑ (βλ. προσκομιζόμενο αντίγραφο
της από 25-11-2010 σύμβασης έργου αναβάθμισης –
επέκτασης λογισμικού μεταξύ του ενάγοντος και της
ως άνω εταιρίας). Η εμπορική αξιοποίηση του
ενδίκου προγράμματος από τον ενάγοντα δεν
περιορίστηκε στη διάθεσή του στην ανωτέρω
εταιρία, αλλά επεκτάθηκε και στη συνεργασία του
με την ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία
και έδρα στο

. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής ο
ενάγων ανέλαβε την εγκατάσταση, παραμετροποίηση
και ανάπτυξη του προγράμματός του στην επιχείρηση
της τελευταίας έναντι συνολικής αμοιβής ποσού
34.000 ευρώ, πλέον του αναλογούντος ΦΠΑ (βλ.
προσκομιζόμενα αντίγραφα του από 14-2-2008
ιδιωτικού συμφωνητικού εργασιών εγκατάστασης και
παραμετροποίησης ERP και του με ίδια ημερομηνία
συμφωνητικού εργασιών ανάπτυξης CUSTOM εφαρμογής
ERP μεταξύ του ενάγοντος και της ως άνω
εταιρίας). Η ενάγουσα ανώνυμη εταιρία έχει ως
αντικείμενο την παραγωγή και εμπορία ετοίμων
ενδυμάτων και αναπτύσσει κυρίως εξαγωγική
δραστηριότητα. Στο πλαίσιο των προσπαθειών του
για την προώθηση και την εμπορική εκμετάλλευση
του προγράμματός του ο ενάγων ξεκίνησε κατά τους

23η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

Θερινούς μήνες του έτους 2009 διαπραγματεύσεις με
τους νόμιμους εκπροσώπους της πρώτης εναγομένης,
αντικείμενο των οποίων αποτέλεσε η προμήθεια από
μέρους της του ενδίκου λογισμικού (βλ. σχ. Την
έγγραφη προσφορά του ενάγοντος προς την πρώτη
εναγομένη). Οι διαπραγματεύσεις αυτές κατέληξαν
τον μήνα Αύγουστο του έτους 2009 σε συμφωνία με
αντικείμενο τη δοκιμαστική εγκατάσταση και
λειτουργία του προγράμματος στην επιχείρηση της
πρώτης εναγομένης. Ειδικότερα συμφωνήθηκε
προφορικά μεταξύ των ως άνω διαδίκων ότι ο ενάγων
θα εγκαθιστούσε προσωρινά και θα έθετε σε
λειτουργία το πρόγραμμά του, παραχωρώντας στην
πρώτη εναγομένη την προσωρινή άδεια χρήσεως και
εκμεταλλεύσεώς του, ώστε να διαπιστωθεί η
αποδοτικότητά του, αλλά και η συμβατότητά του με
το λογιστικό πρόγραμμα που χρησιμοποιούσε ήδη η
τελευταία, έναντι αμοιβής ποσού χιλίων ευρώ
(1000,00) μηνιαίως, τόσο για τη δοκιμαστική χρήση
του προγράμματός του, όσο και για τις εργασίες
παρακολούθησης και ρύθμισης της λειτουργίας του.
Σε εκτέλεση της συμφωνίας αυτής ο ενάγων
εγκατέστησε το λογισμικό του στους υπολογιστές
των διαφόρων τμημάτων της πρώτης εναγομένης, με
αποτέλεσμα να έχουν πρόσβαση σε αυτό είκοσι δύο

(22) συνολικά χρήστες προερχόμενοι από τους νομίμους εκπροσώπους και τους υπαλλήλους της (βλ. προσκομιζόμενη από 14-6-2010 ηλεκτρονική επιστολή του δευτέρου εναγομένου προς τον ενάγοντα). Από την πλευρά της η πρώτη εναγομένη κατέβαλε στον ενάγοντα κατά το χρονικό διάστημα από τον μήνα Αύγουστο του έτους 2009 και έως τον μήνα Ιανουάριο του έτους 2011 το ποσό των 1000 ευρώ μηνιαίως, με μοναδική εξαίρεση το μήνα Σεπτέμβριο 2009, οπότε και του κατέβαλε το ποσό των 800 ευρώ (βλ. προσκομιζόμενα υπ' αριθμ. 57/12-8-2009, 82/9-10-2009, 100/6-11-2009, 121/11-12-2009, 141/13-1-2010, 165/11-2-2010, 197/19-3-2010, 214/9-4-2010, 241/12-5-2010, 325/7-7-2010, 329/9-7-2012 εντάλματα πληρωμής, την υπ' αριθμ. 9B/30-7-2010 απόδειξη πληρωμής, το υπ' αριθμ. 373/17-9-2010 ένταλμα πληρωμής και τις υπ' αριθμ. 24β/15-10-2010, 34β/12-11-2010, 53β/11-12-2010 και 64B/21-1-2011 αποδείξεις πληρωμής που φέρουν την υπογραφή του ενάγοντος). Συνεπώς, η εγκατάσταση και χρήση του ως άνω λογισμικού από την πρώτη εναγομένη έγινε δυνάμει ρητής συμβάσεως που συνήψε αυτή με τον ενάγοντα και έναντι συγκεκριμένης αμοιβής που συμφώνησε με αυτόν. Σημαντικός όρος της συμφωνίας των διαδίκων ήταν

ότι η εγκατάσταση και χρήση του λογισμικού του ενάγοντος θα ήταν δοκιμαστική. Η πρώτη εναγομένη διατήρησε για τον εαυτό της την ευχέρεια να διαπιστώσει εάν το λογισμικό αυτό θα εξυπηρετούσε πλήρως τις παραγωγικές της ανάγκες και δραστηριότητες. Άλλωστε, και ο ενάγων γνώριζε ότι δεν επρόκειτο περί πλήρως απαρτισμένου λογισμικού και ότι υπήρχαν περιθώρια βελτιώσεώς του. Έτσι, εάν μετά τη δοκιμαστική περίοδο λειτουργίας του, που κατ' αρχήν συμφωνήθηκε ετήσια, η πρώτη εναγομένη διαπίστωσε την πλήρη καταλληλότητά του για την εξυπηρέτηση των αναγκών της, τότε θα δεχόταν να προβεί σε οριστική εγκατάστασή του και σε οριστικοποίηση της συνεργασίας της με τον ενάγοντα υπό συγκεκριμένους όρους, που θα συμφωνούνταν μεταξύ τους στον μεταγενέστερο εκείνο χρόνο. Ωστόσο, η λειτουργία του προγράμματος εμφάνιζε κατά καιρούς διάφορα προβλήματα, τα οποία προσπαθούσε ο ενάγων να επιλύσει, ενώ εκδηλώθηκαν και σημαντικές δυσχέρειες ως προς την επίτευξη συμβατότητας προς το λογιστικό πρόγραμμα της πρώτης εναγομένης. Για το λόγο αυτό η τελευταία δεν προέβη στην οριστική απόκτηση του εν λόγω προγράμματος, παρά το γεγονός ότι εξακολούθησε να το χρησιμοποιεί έως

26η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

και τον Αύγουστο του έτους 2010. Αντίθετα μάλιστα
προτίμησε να καταρτίσει την 1-8-2010 σύμβαση με
την ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία

με

αντικείμενο την προμήθεια, εγκατάσταση και
παραμετροποίηση του αντίστοιχου με το πρόγραμμα
του ενάγοντος προγράμματος με την επωνυμία
το οποίο έχει σχεδιαστεί από την
εταιρία (βλ. προσκομιζόμενο από 1-8-2010
ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της πρώτης εναγομένης
και της ως άνω εταιρίας). Εν τούτοις, η κατάρτιση
της εν λόγω σύμβασης δεν μπορούσε να οδηγήσει
στην άμεση διακοπή της χρήσης από την πρώτη
εναγομένη του ηλεκτρονικού προγράμματος του
ενάγοντος, καθώς η εγκατάσταση του νέου
προγράμματος και η θέση του σε λειτουργία
απαιτούσαν σημαντικό χρονικό διάστημα, γεγονός το
οποίο άλλωστε παραδέχθηκε και ο μάρτυρας του
ενάγοντος κατά την ένορκη εξέτασή του από το
πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Για το λόγο αυτό ο
νόμιμος εκπρόσωπος της πρώτης εναγομένης τον
Αύγουστο του 2010 ανακοίνωσε στον ενάγοντα την
πρόθεσή του να μην προβεί στην οριστική
εγκατάσταση του προγράμματός του, αλλά συμφώνησε
μαζί του να παραμείνει αυτό σε λειτουργία έως την

27η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

ενεργοποίηση του λογισμικού που θα το διαδεχόταν.

Ο ενάγων συμφώνησε στην ολιγόμηνη παράταση της συμβάσεως χρήσεως του λογισμικού του από την πρώτη εναγομένη και συνέχισε να εισπράττει την αμοιβή του από την τελευταία, ενώ την 27-12-2010 εξέδωσε και παρέδωσε σε αυτήν τις υπ' αριθμ. 103, 104, 105, 106 και 107 αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, οι οποίες αφορούσαν κατά τα αναγραφόμενα σε αυτές στη δοκιμαστική εγκατάσταση του λογισμικού του και στην εκτέλεση των υποβοηθητικών αυτής λειτουργιών για το χρονικό διάστημα από 1-1-2010 έως 31-12-2010. Το γεγονός αυτό εμμέσως, πλήν σαφώς, ομολογείται από τον ενάγοντα στην ένδικη αγωγή του, στην οποία τονίζει ότι έως τον Οκτώβριο του 2010 ανέχθηκε τη χρήση του λογισμικού από την πρώτη εναγομένη, διότι προσπαθούσε να έλθει σε συμβιβασμό με αυτήν. Παράλληλα, ο ενάγων εξακολούθησε να παρέχει τις υπηρεσίες τους προς την τελευταία έως και την 20-1-2011. Παρά το γεγονός όμως ότι ο ενάγων εξακολούθησε να επιτρέπει στην πρώτη εναγομένη τη χρησιμοποίηση του προγράμματός του και να της παρέχει τις υπηρεσίες του που σχετίζονται με τη λειτουργία και την υποστήριξη αυτού, καταλήφθηκε από αισθήματα πικρίας λόγω της

28η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

ματαίωσης της προοπτικής οριστικής εγκατάστασης
του προγράμματος στην επιχείρηση της πρώτης
εναγομένης, τα οποία μεγεθύνονταν εξαιτίας του
μεγάλου χρονικού διαστήματος και των προσωπικών
προσπαθειών που είχε καταβάλει για την υλοποίησή
της. Απότοκος των αισθημάτων αυτών του ενάγοντος
ήταν η πρωτοβουλία που ανέλαβε την 1-11-2010 να
θέσει εκτός λειτουργίας το πρόγραμμα αξιοποιώντας
τη δυνατότητά του να επεμβαίνει σε αυτό από
απόσταση και χωρίς να απαιτείται η φυσική του
παρουσία στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης της
πρώτης εναγομένης. Η ενέργεια αυτή του ενάγοντος,
η οποία ερχόταν σε πλήρη αντίθεση προς όσα ο
ίδιος είχε συμφωνήσει με την πρώτη εναγομένη,
είχε ως συνέπεια την παράλυση της παραγωγικής
δραστηριότητας της τελευταίας. Για το λόγο αυτό ο
δεύτερος εναγόμενος, ο οποίος εργαζόταν ως
υπάλληλος στην επιχείρηση της ομοδίκου του και
ήταν επιφορτισμένος με τη μηχανοργάνωσή της,
αξιοποίησε το αντίγραφο του πρόγραμματος που
διέθετε και κατόρθωσε να επαναφέρει αυτό σε
λειτουργία. Άπο την πλευρά του ο ενάγων όχι μόνο
δεν διαμαρτυρήθηκε για την ενέργεια αυτή του
αντιδίκου του, αλλά αντίθετα εξακολούθησε να
παρέχει τις υπηρεσίες του στην πρώτη εναγομένη

29η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

έως και την 20-1-2011, οπότε και τέθηκε οριστικά
εκτός λειτουργίας το πρόγραμμά του, αναπληρούμενο
πλέον από το νέο λογισμικό που προμηθεύθηκε για
το σκοπό αυτό η πρώτη εναγομένη. Όπως μάλιστα
αναφέρει κατά λέξη ο ενάγων στο δικόγραφο της
κρινόμενης έφεσής του, «η σύμβαση χρήσεως του
προγράμματος ήταν προσωρινή μέχρι να αποφασίσει η
πρώτη των εναγομένων εάν θα αγοράσει τελικά το
πρόγραμμα και πάντως είχα το δικαίωμα να λήξω τη
συνεργασία μας οποτεδήποτε, εάν διαπίστωνα ότι η
πρώτη των αντιδίκων δεν επρόκειτο να το
αγοράσει». Συνεπώς, υπήρξε νόμιμη σύμβαση χρήσεως
του προγράμματος του ενάγοντος από την πρώτη
εναγομένη, ως προς τη λήξη της οποίας στο χρόνο
και με τον τρόπο που ο ενάγων τσχυρίζεται ότι
επήλθε, ουδέν αποδεικτικό στοιχείο αυτός
προσεκόμισε. Ειδικότερα, ουδόλως επικαλέσθηκε και
προσκόμισε έγγραφη από αυτόν καταγγελία της
συμβάσεώς του, γενομένη για οποιονδήποτε νόμιμο
λόγο. Αντιθέτως, παρείχε έως και το ανωτέρω
χρονικό σημείο τις υπηρεσίες του στην πρώτη
εναγομένη εισπράττοντας το σύνολο των χρηματικών
ποσών που του καταβλήθηκαν από την αντίδικό του
για τη χρήση και υποστήριξη του λογισμικού του,
χωρίς να διατυπώσει οποιαδήποτε επιφύλαξη. Από τα

ανωτέρω συνάγεται ότι η πρώτη εναγομένη με τη συναίνεση του ενάγοντος και έναντι οικονομικού ανταλλάγματος έκανε χρήση του λογισμικού του τελευταίου έως τον Ιανουάριο του 2011, δυνάμει της δοκιμαστικής συμβάσεως παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών και παροχής προσωρινής αδείας εκμεταλλεύσεως του λογισμικού του που είχε συνάψει μαζί του, διαρκείας αρχικώς ενός έτους και κατά παράταση, μετά από νεότερη συμφωνία των μερών, έως τις 20-1-2011. Η κατά τα ανωτέρω κρίση του παρόντος Δικαστηρίου δεν δύναται να ανατραπεί από τους ισχυρισμούς του ενάγοντος ότι από τον Ιούλιο έως και τον Οκτώβριο του έτους 2010 διαμαρτυρήθηκε περισσότερες από μία φορές προς την πρώτη εναγομένη τόσο λόγω της απροθυμίας των νομίμων εκπροσώπων της να λάβουν ξεκάθαρη θέση σχετικά με την προμήθεια του ενδίκου προγράμματος, αλλά και λόγω της υποτιθέμενης αφερεγγυότητας της τελευταίας ως προς την εκπλήρωση των οικονομικών της υποχρεώσεων έναντι του ίδιου, ότι η επέμβαση του την 1-11-2010 στη λειτουργία του προγράμματος αποτελούσε συνέχεια και προέκταση των διαμαρτυριών του αυτών και ότι η συνέχιση της χρήσης του από την πρώτη εναγομένη έως την 20-1-2011 έλαβε χώρα χωρίς τη συναίνεσή

3η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

του. Οι ισχυρισμοί αυτοί του ενάγοντος ουδόλως
αποδείχθηκαν βάσιμοι στην ουσία τους. Ειδικότερα,
παρά το γεγονός ότι ο ενάγων επικαλείται
περισσότερες από μία έγγραφες διαμαρτυρίες του,
κανένα αποδεικτικό μέσο δεν προσκομίζει από το
οποίο να προκύπτει τόσο η ύπαρξη όσο και το
περιεχόμενο των διαμαρτυριών αυτών. Εξάλλου, παρά
την επικαλούμενη από τον ίδιο οικονομική¹
αφερεγγυότητα της πρώτης εναγομένης, αποδείχθηκε
ότι η τελευταία του κατέβαλε το σύνολο της
συμφωνημένης αμοιβής του και ότι η αμοιβή αυτή
συνδεόταν άμεσα και αφορούσε στη χρήση του
ενδίκου προγράμματός του έως την 20-1-2011.

Επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που κατέληξε
στην ίδια κρίση κατά παραδοχή ως ουσιαστικά²
βάσιμης της σχετικής ένστασης της πρώτης
εναγομένης για χρήση από αυτήν του λογισμικού του
ενάγοντος με τη συναίνεση του τελευταίου, δεν
έσφαλε ως προς την ορθή εκτίμηση των αποδείξεων
και ερμηνεία του νόμου και γι' αυτό πρέπει να
απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος ο περί του
αντιθέτου πρώτος λόγος της έφεσης. Περαιτέρω, ο
ενάγων το πρώτον με την προσθήκη που κατέθεσε στο
πρωτοβάθμιο δικαστήριο προέβαλε επικουρικά τον
ισχυρισμό ότι η συμφωνία του με την πρώτη

εναγομένη είναι άκυρη λόγω αντιθέσεώς της στα
χρηστά ήθη (άρθρο 178 ΑΚ). Ο ισχυρισμός αυτός,
προβαλλόμενος το πρώτον με την προσθήκη των
προτάσεων του ενάγοντος, συνιστά ανεπίτρεπτη
μεταβολή της βάσεως της αγωγής του και ως τέτοια
ορθώς δεν ελήφθη υπόψη από το πρωτοβάθμιο
δικαστήριο. Συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ως ουσία
αβάσιμος ο σχετικός με το ζήτημα αυτό δεύτερος
λόγος της έφεσης. Περαιτέρω, ο ενάγων, καθ'
υποφορά με τις νομότυπα κατατεθείσες προτάσεις
του ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου,
ισχυρίσθηκε ότι ουδέποτε καταρτίσθηκε εγγράφως
σύμβαση μεταξύ των διαδίκων και ότι συνεπώς,
οποιαδήποτε προφορική συμφωνία είναι άκυρη. Ο
ισχυρισμός αυτός συνιστά αντένσταση, καταλυτική
της παραπάνω ενστάσεως του άρθρου 13 παρ. 2 Ν.
2121/1993 περί υπάρξεως ἀδειας εκμετάλλευσης του
ενδίκου λογισμικού, η οποία είναι νόμιμη,
ερειδόμενη στη διάταξη του άρθρου 14 Ν.
2121/1993, παραδεκτώς δε προβλήθηκε από τον
ενάγοντα με τις προτάσεις του ως απάντηση στην
ένσταση του άρθρου 13 παρ. 2 Ν. 2121/1933 που
προέβαλαν οι εναγόμενοι. Επί του ανωτέρω
ισχυρισμού του ενάγοντος, περί ακυρότητας της
συμφωνίας χρήσεως του λογισμικού του από την

πρώτη εναγομένη λόγω μη τηρήσεως του εγγράφου τύπου, οι εναγόμενοι παραδεκτώς κατ' άρθρο 527 ΚΠΟΛΔ ως υπεράσπισή τους κατά της έφεσης προβάλλουν το πρώτον ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου τον ισχυρισμό ότι ο ενάγων ασκεί καταχρηστικώς το δικαίωμά του, αιτούμενοι για τον λόγο αυτόν την κατ' ουσίαν απόρριψή του. Ο ισχυρισμός αυτός συνιστά επαντένσταση, καταλυτική της ως άνω αντένστασης, η οποία είναι νόμιμη, στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ. Από το σύνολο του προσκομισθέντος αποδεικτικού υλικού αποδείχθηκε ότι τόσο η αρχική συμφωνία δοκιμαστικής εγκατάστασης και χρήσης του προγράμματος από την πρώτη εναγομένη όσο και η συμφωνία των διαδίκων χρησιμοποίησης του προγράμματος από την πρώτη εναγομένη μέχρι την εγκατάσταση του νέου προγράμματος που είχε αγοράσει η τελευταία, δεν περιβλήθηκε έγγραφο τύπο, ωστόσο ουδέποτε ο ενάγων αμφισβήτησε το κύρος της, καθόσον αυτός κατά τα ήδη ανωτέρω εκτιθέμενα, ανέχθηκε, επέτρεψε, συμφώνησε και υπηρέτησε τη χρήση του λογισμικού του από την πρώτη εναγομένη χωρίς καμία αντίρρηση έως τη λήξη (20-1-2011) της συμβάσεώς του παροχής υπηρεσιών που συνήψε με την τελευταία, αμειβόμενος μάλιστα

34η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

για την παροχή της αδείας αυτής χρήσεως, η δε
παροδική διακοπή της λειτουργίας του λογισμικού
του, που ο ίδιος προκάλεσε την 1-11-2010, δεν
είχε το χαρακτήρα της ανακλήσεως της αδείας
χρήσεώς του από την πρώτη εναγομένη, καθόσον
αυτός και μετά την πάροδο της εν λόγω ημερομηνίας
συνέχισε να επιτρέπει στην εναγομένη τη χρήση
αυτή, παρέχοντας συστηματικά την άμεση συνεργασία
του για την υλοποίησή της έως και τη λήξη της
συμβάσεως του παροχής υπηρεσιών, που επήλθε κοινή
συναινέσει την 20-1-2011. Από τα προαναφερόμενα
πραγματικά περιστατικά το Δικαστήριο κρίνει ότι η
άσκηση του δικαιώματος επίκλησης της ακυρότητας
της επίδικης άτυπης σύμβασης άδειας εκμετάλλευσης
υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή
πίστη, τα χρηστά ήθη και ο κοινωνικοοικονομικός
σκοπός του δικαιώματος, τα παραπάνω δε πραγματικά
περιστατικά που συγκροτούν την κατάχρηση,
προτάθηκαν ήδη από την πρώτη στον πρώτο βαθμό
συζήτηση της υπόθεσης από τους εναγομένους, που
ζήτησαν την απόρριψη της αγωγής. Επομένως,
πρέπει, αφού απορριφθεί η αντένσταση ως
ουσιαστικά αβάσιμη, δεκτής γενομένης ως ουσία
βάσιμης της ερειδομένης στο άρθρο 281 ΑΚ
επαντεντάσεως, να γίνει δεκτή η στηριζόμενη στο

άρθρο 13 παρ. 2 Ν. 2121/1993 ένσταση ως βάσιμη στην ουσία της και να απορριφθεί η αγωγή ως ουσία αβάσιμη. Κατά συνέπεια, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το οποίο με την εκκαλουμένη απόφασή του απέρριψε τον ισχυρισμό (αντένσταση) του ενάγοντος περί ακυρότητας της σύμβασης που κατάρτισε προφορικά με την αντίδικό του για τη δοκιμαστική χρήση του λογισμικού του ως απαράδεκτο επειδή προβλήθηκε το πρώτον με τις προτάσεις του, έσφαλε στην αιτιολογία της απορριπτικής κρίσεώς του. Δοθέντος δε ότι στην περίπτωση αυτή δεν αρκεί απλή αντικατάσταση της εσφαλμένης αιτιολογίας με την ορθή, σύμφωνα με το άρθρο 534 ΚΠολΔ, πρέπει, δεκτής γενομένης κατά ένα μέρος της έφεσης ως βάσιμης κατ' ουσίαν, να εξαφανισθεί εν όλω η εκκαλουμένη απόφαση, να δικασθεί η αγωγή και να απορριφθεί ως κατ' ουσίαν αβάσιμη. Τα δικαστικά έξοδα των εναγομένων - εφεσιβλήτων και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας πρέπει να επιβληθούν σε βάρος του ητηθέντος ενάγοντος - εκκαλούντος (άρθρα 176, 183, 191 παρ. 2 ΚΠολΔ). Τέλος, πρέπει, κατ' άρθρο 495 παρ. 4 ΚΠολΔ, εφόσον η έφεση του ενάγοντος έγινε εν μέρει δεκτή ως κατ' ουσίαν βάσιμη, να διαταχθεί η επιστροφή στον εκκαλούντα του κατατεθέντος από

36η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

αυτόν παραβόλου ύψους 200 ευρώ, όπως ορίζεται
ειδικότερα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Δέχεται τυπικά την έφεση.

Δέχεται εν μέρει την έφεση κατ'
ουσίαν.

Εξαφανίζει την εκκαλουμένη υπ' αριθμ.

1202/2016 οριστική απόφαση του Μονομελούς
Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Δικάζει την υπ' αριθμ. κατάθ.

1484/20-1-2015 αγωγή.

Απορρίπτει αυτήν.

Καταδικάζει τον εκκαλούντα - ενάγοντα
στην πληρωμή των δικαστικών εξόδων των
εφεσιβλήτων - εναγομένων και στους δύο βαθμούς
δικαιοδοσίας, το ύψος των οποίων ορίζει στο ποσό¹
των δύο χιλιάδων διακοσίων ευρώ (2.200,00).

Διατάσσει την επιστροφή του
κατατεθέντος παραβόλου ύψους διακοσίων ευρώ
(200,00) στον καταθέσαντα εκκαλούντα.

ΚΡΙΘΗΚΕ κατ αποφασίστηκε κατ
δημοσιεύθηκε στο ακροατήριο του παρόντος
δικαστηρίου, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίασή του

37η σελίδα της υπ' αριθμ. 484/2017 απόφασης του
Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης

στη στις 24 Φεβρουαρίου 2017 απόντων
των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους,
με παρούσα τη Γραμματέα.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ